

Nieuwsbrief

nummer 8 – augustus 2009

Vleeskalveren

Via deze nieuwsbrief informeren we u over de voortgang rond de regeling IKB Vleeskalveren en de onderliggende voorschriften. Sinds 1 april 2009 worden in de IKB controles van kalverhouders nieuwe controlepunten meegenomen en kunnen ook dierenartsen deelnemen aan IKB Vleeskalveren. In deze nieuwsbrief melden we de eerste bevindingen van de controles van de nieuwe voorschriften en van de controles bij dierenartsen. Verder wordt een aantal voorschriften nader uitgelegd.

Controlebevindingen IKB

De afgelopen periode zijn de nieuwe voorschriften voor de voedselketeninformatie (VKI) en Europese Hygiëneregeling gecontroleerd. Hierbij blijkt dat op de volgende punten de meeste afwijkingen worden geconstateerd:

- geen vrije toegang bedrijfspedeel (B7);
- wateranalyse bronwater (G1);
- bewaren kopie VKI formulier (EA3);
- voorwaarden eigen/buurmansteelt (F7).

Bij dierenartsen zijn op basis van de eerste uitgevoerde controles op de volgende punten afwijkingen geconstateerd:

- geen koppelkuur voorschrijven met langere duur dan volgens bijsluiters is toegelaten (B8);
- via overeenkomst kalverhouder, kalvereigenaar en dierenarts richting kalverhouder aangeven welke dierenarts(en) als (tijdelijke) vervanger(s) optreden (A3);
- opstellen bedrijfsbehandelplan per UBN (B3);
- volgen Verkort Formularium m.b.t. indicaties gebruik koppelkuur (B4);
- motiveren reden wanneer wordt afgeweken van het Verkort Formularium (B5).

Is uw bedrijf al gecontroleerd of komt binnenkort de controleur? Let dan vooral goed op of u aan bovengenoemde voorschriften voldoet. De eisen kunt u terugvinden in de Voorschriften IKB Vleeskalveren op de website www.ikbkalveren.nl.

VKL certificaat loonwerkers

Het PVV krijgt soms vragen over het transport van ruwvoer door een loonwerker. In IKB Vleeskalveren stellen de voorschriften F1, F3 en F7 dat:

- transport van diervoeder buiten eigen beheer moet worden uitgevoerd door GMP+ gecertificeerde transporteurs;
- het aanwezige voer afkomstig moet zijn van een GMP+ gecertificeerde diervoederleverancier;
- bij eigen teelt en buurmans teelt een verklaring moet zijn afgegeven.

Voor teeltwerkzaamheden (vanaf inzaaien tot en met oogsten en transport aansluitend op oogst) die worden uitgevoerd door een loonwerker wordt het VKL-certificaat binnen GMP+ erkend. Alleen wanneer een loonwerker optreedt als puur transporteur of handelaar dan wordt het VKL-certificaat binnen GMP+ niet erkend. Binnen IKB Vleeskalveren wordt hier als volgt mee omgegaan:

Voeders, direct afkomstig van agrarische teelt mogen aansluitend op de oogst, worden getransporteerd door een loonwerker (al dan niet VKL-gecertificeerd). Het betreffende voeder moet wel vergezeld gaan van een 'Verklaring Buurmans teelt'. Deze verklaring is te vinden op de website www.ikbkalveren.nl onder het menu 'Formulieren'. Dat betekent dat de betreffende loonwerker bij het oogsten van een partij diervoeder deze verklaring moet laten ondertekenen door de teler en deze verklaring moet overhandigen aan de kalverhouder die de partij voeder ontvangt. Indien een loonwerker een partij diervoeder (incl. direct afkomstig van agrarische teelt) aankoopt (of zelf teelt) en doorverkoopt, treedt hij op als handelaar en dient hij GMP+ erkend te zijn.

Bovenstaande geldt niet voor de levering van voeders welke niet direct afkomstig zijn van agrarische teelt (bv. aardappelstoomschillen). Deze voeders dienen altijd afkomstig te zijn van een GMP+ gecertificeerde diervoederleverancier.

Bronwateranalyse (voorschrift G1)

Wanneer u gebruikt maakt van drinkwater uit eigen bron, moet u via wateranalyse aan tonen dat dit water geschikt is als drinkwater voor kalveren. Hiervoor dient u eenmaal per jaar een analyse van het water te laten uitvoeren door een NEN EN 17025 geaccrediteerd laboratorium. Let hierop bij de keuze van het laboratorium. Voorbeelden van laboratoria met een NEN EN 17025 accreditatie zijn: GD, Qlip en Siliker. Laboratoria zonder dit certificaat volstaan niet voor IKB Vleeskalveren. Indien u gebruik wenst te maken van een laboratorium dat bezig is om het accreditatie te verkrijgen, moet u hierover contact opnemen met de SKV. Labora is een voorbeeld van een laboratorium dat momenteel nog bezig is om het accreditatie te verkrijgen, maar daarmee dusdanig ver is dat het door IKB Vleeskalveren kan worden geaccepteerd. De wateranalyse moet volledig worden uitgevoerd en aan u worden gerapporteerd. Voor de IKB controle moet u dit rapport 5 jaar in uw bedrijfsadministratie bewaren. De precieze bepalingen vindt u in het document 'Procedure Drinkwateronderzoek' op de website www.ikbkalveren.nl onder het menu 'IKB regeling'.

Vloeroppervlakte kalveren jonger dan 3 maanden (J14)

Bij aanvang van IKB Vleeskalveren was in de voorschriften een bepaling opgenomen dat voor kalveren jonger dan 3 maanden tenminste 0,5 m² vloeroppervlakte per dier beschikbaar moest zijn. Dit voorschrift J14 is in november 2008 uit IKB Vleeskalveren geschrapt. Dit betekent dat de huisvesting, anders dan in eenlingboxen, van kalveren jonger dan 3 maanden moet voldoen aan het voorschrift J11. Dit betekent dat:

- Kalveren lichter dan 150 kg minimaal 1,5 m² vloeroppervlakte per dier beschikbaar hebben.

Diergezondheid (K2)

Binnen voorschrift K2 is een aantal verplichtingen voor de kalverhouder richting de dierenarts en/of kalvereigenaar opgenomen. Deze worden hier op een rij gezet. Als kalverhouder:

- geeft u de dierenarts en/of kalvereigenaar inzage in de diergeneesmiddelenregistratie en brengt u hen op verzoek volledig op de hoogte van de gezondheid van de dieren;
- zorgt u ervoor dat de dierenarts minimaal eenmaal per kwartaal het bedrijf bezoekt voor een klinische inspectie en bedrijfsbegeleiding;
- schakelt u vroegtijdig de dierenarts in bij ziekte en ernstige verwonding van dieren op het bedrijf;
- behandelt u zieke dieren tijdig, een koppelkuur dient voorgeschreven te worden door de dierenarts en kan dus pas na overleg met de dierenarts worden gestart, en
- meldt u de dierenarts wanneer:
 - de voorgeschreven middelen niet het gewenste effect hebben;
 - u verschijnselen aantreft van besmettelijke dierziekten;
 - u abnormale verlaging van voergiften en/of sterfte onder de kalveren waarneemt, of
 - u aanwijzingen bij de dieren of dierlijke producten vindt die de volksgezondheid en/of voedselveiligheid in gevaar kunnen brengen.

Registratie van diergeneesmiddelen (voorschrift L10)

Binnen de diergeneesmiddelen zijn grofweg 4 categorieën te onderscheiden, nl.:

- UDD-middelen, diergeneesmiddelen die enkel door de dierarts voorgeschreven en toegediend mogen worden;
- UDA-middelen, diergeneesmiddelen die enkel door de dierenarts of een apotheker geleverd mogen worden en door de dierhouder mogen worden toegediend volgens voorschrift;
- URA-middelen, diergeneesmiddelen die door de (bedrijfseigen) dierenarts geleverd mogen worden, maar ook door een apotheker of op recept van de dierenarts bij een erkende handelaar verkregen kunnen worden en door de dierhouder mogen worden toegediend, en
- de zg. vrije middelen, deze zijn vrij verkrijgbaar.

Binnen IKB Vleeskalveren en het Masterplan is afgesproken dat alle gebruik van diergeneesmiddelen kenbaar gemaakt moeten worden aan de dierenarts. Hieronder vallen ook vitamine- en bijsluitingspreparaten die via de voeding worden gegeven zoals bijv. ijzer, zuren, bicarbonaat, pre- en probiotica en homeopatische middelen. Dit kan eenvoudig door een registratie van het gebruik van deze middelen in de diergeneesmiddelenadministratie (logboek). Voor de toediening van vitamine- en ijzerpreparaten volstaat de registratie als koppelbehandeling conform voorschrift L10. Het is niet noodzakelijk alle individueel behandelde dieren apart te vermelden. Dit betekent wel dat in voorkomend geval voor alle dieren rekening moet worden gehouden met het aanhouden van wachttermijn bij het evt. afleveren van dieren.

Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat het gebruik van antibiotica altijd op individueel dierniveau dient te worden geregistreerd als er geen sprake is van een (deel)koppelbehandeling.

Aanwezigheid noodaggregaat (voorschrift M11)

Het voorschrift (M11) is alleen van toepassing als er sprake is van volledige mechanische ventilatie en de afwezigheid van de mogelijkheid tot natuurlijke ventilatie. Het voorschrift vloeit voort uit de EU-richtlijn inzake de minimumnormen voor de bescherming van kalveren (EG/2008/119) en is opgenomen in het Nederlandse Kalverbesluit.

Het voorschrift heeft als doel voldoende luchtverversing te garanderen bij stalsystemen waar gebruik wordt gemaakt van volledige ventilatiesystemen en er geen mogelijkheid is tot natuurlijke ventilatie. Immers, bij stroomuitval werkt de ventilatie niet langer en is de stal afgesloten. Afgesloten wil zeggen dat de gemechaniseerde ventilatieopeningen dichtvallen en de deuren naar dierverblijven niet open gezet kunnen worden voor inlaat van voldoende verse lucht. Dit is een situatie die in de kalverhouderij niet vaak voorkomt. Wanneer het echter gebeurt kunnen, zeker bij hogere temperaturen en oudere dieren, de gevolgen groot zijn voor de gezondheid en welzijn van de kalveren.

Bij volledige mechanische ventilatie, zonder de mogelijkheid tot natuurlijke ventilatie dient in ieder geval een werkend alarmsysteem en een noodaggregaat aanwezig te zijn. Voor wat betreft de noodaggregaat is het ook toegestaan dat een kalverhouder een aantoonbare afspraak heeft met een leverancier van noodaggregaten dat binnen 3 uur na stroomuitval een noodaggregaat in werking is op het bedrijf.

TIP: Denk aan de R&O plaats

Hoewel binnen IKB Vleeskalveren nog niet wordt gecontroleerd of u beschikt over een R&O plaats, zijn kalverhouders met tien of meer kalveren wel wettelijk verplicht om een R&O plaats te hebben. De Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zöonosen en TSE's (artikel 20) schrijft dit voor. Deze regeling stelt de volgende eisen aan een R&O-plaats:

- Een verharde plaats welke de gehele lengte van het vervoermiddel of –eenheid beslaat.
- De plaats is voorzien van een zodanige afvoer dat water en andere vloeistoffen niet in grond- of oppervlaktewater terecht kunnen komen.
- Het bedrijf kan voldoende water leveren voor het reinigen en ontsmetten van de vervoermiddelen.
- Er is dusdanige verlichting aanwezig dat ten alle tijden reiniging en ontsmetting van vervoermiddelen kan plaatsvinden.
- Er zijn voorzieningen aanwezig waarmee ontsmettingsmiddelen kunnen worden toegepast (bv. een hogedrukspuit).
- Er zijn voldoende reinigings- en ontsmettingsmiddelen op het bedrijf aanwezig en deze zijn toegelaten.
- De chauffeurs moeten hun handen kunnen wassen met warm water en zeep.
- Op het bedrijf is een voorziening aanwezig voor het reinigen van gebruikte laarzen of er wordt gebruik gemaakt van bedrijfseigen laarzen en er zijn bedrijfsoverall's beschikbaar.

De AID controleert momenteel actief op de aanwezigheid van een R&O-plaats.

Poster over verantwoord gebruik diergeneesmiddelen

Voedselveiligheid en volksgezondheid staan centraal als het gaat om de voedselproductie. Dat geldt ook voor kalfsvlees. Het selectief en correct gebruik van diergeneesmiddelen speelt daarbij een belangrijke rol. Om de vleeskalverhouder op een handige manier van informatie te voorzien hebben de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) en de vereniging van Fabrikanten en importeurs van Diergeneesmiddelen in Nederland (FIDIN), in overleg met LTO vakgroep vleeskalverhouderij, een voorlichtingsposter ontwikkeld.

De poster benoemt tien punten die van belang zijn voor verantwoord diergeneesmiddelengebruik. De kalverhouder kan de (geplastificeerde) poster bij zijn medicijnkast ophangen, zodat deze altijd in het zicht hangt op het moment dat er diergeneesmiddelen toegepast gaan worden. Verder kan de poster als handvat worden gebruikt in het gesprek met de dierenarts over het bedrijfsbehandelplan. De posters worden via de dierenarts verspreid.

VKI formulier

Wanneer u vleeskalveren aan een slachterij aflevert, dan moet u een formulier met "voedselketeninformatie" (VKI) met de dieren meesturen. Dit formulier kunt u downloaden via de website www.ikbkalveren.nl, onder het menu 'Kwaliteit en regelgeving'. Het VKI formulier dat u met de dieren meegeeft, moet zijn voorzien van de juiste datum en een originele, ofwel natte, handtekening. Denk eraan dat u voor de IKB controle een kopie van het VKI formulier bewaart in uw eigen bedrijfsadministratie.

Colofon

De nieuwsbrief IKB Vleeskalveren is een uitgave van het Productschap Vee en Vlees.

IKB Vleeskalveren
p/a Postbus 460, 2700 AL Zoetermeer
Telefoon 079 368 75 27 Fax 079 368 75 91
E-mail info@ikbkalveren.nl
www.ikbkalveren.nl

Vleeskalveren